

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhásas petitsor egyszeri hirdetése 20 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilntér: minden sor 30 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Fő-utca 55. sz.
Kiadóhivatal: Kósch ÁRPÁD könyvnyomtató-intézete
Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

Szociális vezetés.

Két nagy veszedelem tartja ideges nyugtalanságban a magyar államot és társadalmat: a pánszlávizmus és a szociálistizmus.

A kettő közül — szerintem — az utóbbi a fenyegetőbb, veszedelmesebb. Egy jó évtizede, hogy nálunk zajosabb és akut alakban fellépett. Számos sztrájk nyilvánult nyomában, míg két évvel ezelőtt megértük az európai hirre szert tett általános nagy vasúti sztrájkot és egy évvel ezelőtt, kivált Dunántúl a nagy arató-sztrájkot.

Nem vagyunk iparúzó állam nyugati értelemben. Azért nem beszélhetünk nagy gyárak munkabeszüntéseiről. Nálunk majd kőműves-, majd cipész-, majd nyomdász- stb. sztrájkok lépnek fel. De ezeket mind háttérbe szorítja és elhomályosítja az a folyton fenyegető veszedelem, melyet újabban a nemzetközi szociálisták készülnek felidézni az általános arató-sztrájk képeiben. Valódi réme a földművelő társadalomnak hazánkban. Hiszen összes évi nemzeti termelésünk 70—80 százaléka forog ilyen módon kockán. Tehát úgyszólván egész nemzetgazdasági egzisztenciánk. És éppen oly téren, melyen azelőtt fenyegetve nem volt.

Méltán kérdezhetjük: Honnét e hirtelen fordulat? Oly soká lappangott észrevétlenül e betegség, hogy csak akkor láttuk meg, midőn egész nagyságában és érettségében szemünk előtt kipattant?

Vannak, kik állítják. Nem osztom e nézetet. Apponyi Albert gróf is a multban csak kis szociális olajról beszélt, és földművelő kor-

mányunk, kivált Darányi hosszú minisztersége alatt alkalmazta is e szociális olajat állapotainknak nagyon megfelelő mértékben és az 1898. II. t.-czikkben a munkaadóval szemben a munkások javára billentette le a mérleg serpenyőjét.

De mindez hatástalannak, eredménytelennek bizonyult. Mert ennek dacára minden percben félnek, rettegnek mezőgazdáink az előreláthatatlan és kiszámíthatatlan sztrájk-meglepetésektől. Honnét ez? Talán annyira tartahatatlanság és elmérgesült országszerte a gazdasági társadalom és a mezei munkások között a viszony és érintkezés évről évre?

Szó sincs róla! A baj importált — és nem bent termett. Mondva csinált — és nem a viszonyokból fejtett. Egyenesen néhány furfangos, ügyes szociáldemokrata vezér műve, kik a munkás érdekeit védő törvényt legújabbban rabszolgatörvénynek merészelték mondani és telekiabálják a munkások fejét és szuggerálják nekik mesterségesen és pedig gőzerővel, hogy kövesse el azt a haziatatlanságot, forduljon anyja, a haza ellen, tegye fel egy kockára az egész földművelő ország érdekét és létét. Ha elpusztul bele az ország, az nem baj. Mert a szociáldemokrata vezér urak egyhamar nem pusztulnak el. Ők Budapesten egy pár évig úriasan kihúzzák. Aztán majd kieszelnek újabb furfangot a maguk úri megélésére.

Ezt így bitangjára hagyni tovább nem lehet. Egy egész ország megélhetését egynéhány rosszhiszemű és rosszlelkű vezető gonosz szeszélyétől függővé nem tehetjük. Ily célra munkásszövetkezetek fenn nem állhatnak. A kormány hivatva

van éles szemmel kísérni e szövetségek benső életét és kivált alattomos, furfangos vezéreiket. Mert hisz' a nép nálunk alapjában — az egész országban, bármely nemzetiséghez tartozzék — jó, csöndes és nyugodt, ily szertelenségekre csapongani képtelen. Kivált ha látja, hogy minden téren megvan a jóakarát: védeni érdekét, segíteni sorsán.

Ha újabban Európa legtöbb államában — kivált Itáliában, 1905. április 21. óta, Angliában, Németországban, Németalföldön — a törvény nagy pénz- és szabadságbüntetéssel (négy évig terjedő fogságig) sújtja a vasúti, gázvilágítási, vízvezetési alkalmazottakat és azok vezetőit, kik e nembe vágó sztrájkokkal zavart és kárt okoznak: mennyivel inkább van ok lesújtani szigorúan és kérlelhetlenül azokra, a kik elég vakmerőek a nemzeti vagyont alapjában megtámadni és egy nemzet megélhetését kérdésessé tenni!?

De a törvény és szigorúság nem minden. Sokkal bölcsőbb és hatékonyabb eszköz ennél: *kivágni a nagy mezei munkástömeget a hazafiatlan kizsákmányoló karvalyok körmei közül és állami s társadalmi úton atyai jóindulattal és szeretettel, tüzetesen, nagy odaadással foglalkozni velük megyénkint, városokint, községekint, felvilágosítani, nevelni és vezetni. Minden egyházi és világi fórum, állami és közigazgatási közeg hivatva van a szociális veszedelem kiirtására éberem és tevékenyen közreműködni. A népet meg kell menteni a hazának, a rendnek, a munkának, közös és saját boldogulásának.*

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

Herfurth József ifjúkora.

— A megboldogult híres kollégiumi professzor naplójegyzetei ifjúkorából. —
Közléte: Frenyó Lajos.

Hajlott koromban gyakran elmerengtem gyermek- és ifjú éveim élményein: olykor felkaczagtam, ritkán sajnálkoztam, de mindig jól esett; mondhatom, felvidultam, megifjodtam. Rideg magányomban — reám is alkalmazható:

Nem is lön asszonyval tartós barátsága,
Azután sem lépett soha házasságra.

A visszaemlékezés pótolta a családot: mintha gyermekeim koszorújában élnek. Ez ünnepies, boldogító pillanatok csak a mult nyújtja; jaj tehát annak kinek ifjúsága meg van fertőzötve: elborzad, ha visszatekint.

A min szívesen elmerengtem, azt most magamnak üdülésül, de azon oknál fogva is, hogy a régente kollégiumi tanároknál szokásos volt «curriculum vitea»-t megírom, mintegy számot vetve, mint teljesítettem életem feladatát.

Mint hogy a szaporodó évekkel fogy az emlékezés és csak az marad fenn, mi mély nyomokat vágott, vagyis mi az egyéniséget alkotta és fejlesztette, az embert képessé tette pályát választani és feladatát betölteni, én is a szerint járva el, nem ugyan sz. Ágoston-féle vallomásokot teendek, hanem csupán azt jegyzem fel, mi felderítheti választott pályámat. Kevés az, de hű, való, a mit mondandók, tanulságos mind engemet, mind a korombeli iskolát illetőleg, annál tanulságosabb, mint hogy tanulói koromba esik a régi kor, most már nagyon feledésbe ment tanítási és nevelési módszerének vége és az újbnak kezdete: amaz üres forma-

lismus, dogmaticismus, emez pedig a gondolkodó kutatás, az öntevékenység, a szellemi munka kora, mely az ember minden tehetségeit, ész- és szívbeliket összhangzatosan kiművelni törekszik.

Ne mondja senki sok elmondandókról, hogy kicsinyes karczolatok, hiszen ezen kicsinyiségek élesebben fogják feltüntetni a multat, mint általánosságok és nagyot hangzó frázisok, ú. n. nagyszabású kompozíciók.

Gyermekéveim és az elemi iskola.

1853. október hó 14-ikéig azt hittem — házunknál csak azt hallottam — hogy 1820. november 11-ikén, azaz Márton napján születtem, pedig a fentebbi dátum alatti keresztvelemről (purificálmom kellett magamat a Jeffries-lelkű Hlavács János, Bach-korszakbeli főállam-ügyész előtt különösen, hogy viselkedtem 1848/9. évben) megtudtam, hogy november 13-ikán. Ezen kétnapi különbség nagy befolyással volt jövőmre. Korán kezdtem magamat Luther Márton, mintegy keresztatyám lekötelezettjének tartani. Első kép, melyet kaptam: Krisztus a szt. sirban, és Luther arcképe volt. És noha különben igen eleven, sőt túlpajkos voltam és katonadobot hallva, téli időben gyermekingben az utcára a masirozó katonák után futottam és legszivebben katonásdit játszottam, mégis el nem mosódott Luther képe, és még confirmáltatásom előtt mondtam: theologus leszek, miután édes atyámtól, ki Drezda melletti Pirnából való száz volt, többeket hallottam Luther harczárol a császárral s a pápával. Nevezetes, hogy elhatározásomra befolyással édes jó anyám katolikus vallása is volt, noha az áldott soha, legkevesebbet sem tön áttérítésemre, és vallási villongások házunknál sohasem fordultak elő; a «Mi Atyánk»-ra ő tanított. Hanem hát ő más templomba járt, mint én; ő bőjtölt,

míg én húst ettem; ő keresztet vetett, míg én újjajmat összekulesoltam. Egyszer voltam a katolikus templomban s láttam, mint térdelnek a zokogó hívek és csókolják a földet, azóta nem volt nagyobb büntetésem a térdepelésnél és a padolat-csókolásnál. De e téren megtört anyám minden hatalma, dacoltam a pápista büntetéssel, míg a verést megadással szenvedtem, hiszen mindig valami csínyre következtet. Nagyon gyakran vert meg, becukatott, eltiltott a sültől, míg az atyám sohasem büntetett; mégis jobban ragaszkodtam anyámhoz; beláttam-e, hogy igazságos, hogy jót akar velem? nem tudom, de foglalkozott velem, míg az atyám, ki muzsikos volt, közömbösnek látszott, kevesett időzött a háznál, legfeljebb este tért meg a családi élet szentélyébe Mesterségénél fogva azonban akkor is — mint karmester — zenedarabokat (többnyire tánczokat) komponált, a mikor is mély csendnek kellett lenni, a mi az eleven fiúra kín volt. Különbben pedig színházban, bálokban, a katolikus templomban dirigált s ő, a protestáns ember, — igaz, hogy híres, kedvelt muzsikos volt, — volt a katolikus egyház «regens chori»-ja, a mi az akkori idők türelmességére mutat. Néha heteken át nem is volt Eperjesen, mert Kassán létesülvén a nemzeti magyar színház, az énekes daraboknál karmesterként működött.

De térjünk vissza magamhoz. Nagyon szilaj gyerek voltam. Anyám kétségbeesetten panaszkodott Klein Tóbiás elemi-iskolai tanítónak, az áldottlelkű gyermekbarátnak, ki jelenlétemben azzal vigasztalta: «Meglássá, Pepiből (így hívták általánosan) még jóra való ember forr ki». Ez a nyilatkozata, szívhez szóló intésével egyetemben, engem büszkévé tett és én kissé megszelidültem. Csak kissé, mert jaj volt, ha valaki azt mondta, hogy nem merek például követ dobni az

Aminő a veszedelem, a szerint válaszszuk a fegyvert. Aminő a betegség, a szerint alkalmazzuk szerelő kézzel a gyógyító irt!

A humánus bánásmódot a néppel, a munkásokkal megköveteli a kereszténység és a század géniusza egyaránt. De egy nagy nemzet- és államtest néhány kétes jellemű vezér örült teoriájának és bűnös szándékainak próbálkozó tárgya — hacsak nemzeti nagy céljainkról lemondani nem akarunk — tovább már nem lehet.

Agoston Károly.

HIREK.

— Az Eperjesi Lapok-ba szánt közlemények június 15-ikétől szeptember 1-éjéig dr. Wallentinyi Samu helyettes szerkesztő címére küldendők!

— **A kassai jogakadémia új tanára.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a kassai kir. jogakadémia megüresedett nemzetgazdaságtani, pénzügytani és pénzügyi-jogi tanszékére nyilvános rendkívüli tanárrá a VIII. fizetési sorozatt dr. Balás Károlyt, Nógrádvármegyei tb. tisztii főügyészt a szabályszerű illetményekkel nevezte ki. E kinevezés folytán a Navratil Ákos kolozsvári kinevezésével egy éve üresedésben álló tanszék töltetett be. Az üresedésben lévő tanszékre annak idején 45-en pályáztak és a jogakadémia tanári-kara első helyen dr. Balás Károlyt jelölte. Ezt a jelölést most a miniszter kinevezésével jóváhagyta és megerősítette. Az új tanár szeptemberben foglalja el új állását.

— **Az eperjesi ügyvédi kamara** ezennel közhírré teszi, hogy dr. Bottenstein Zsigmond ügyvédet Szepesófalusi székhelyre a kamara ügyvéd-névjegyzékébe felvette.

— **Övjük a műemlékeket!** Az Eperjesi Tanári-kör az eperjesi házak régiségeinek megóvása érdekében (a mennyiben városunk lakossága úgyis a valamikor létesítendő múzeum eszméjével foglalkozik) június 25-iki üléséből a városi tanácshoz a következő kérelemmel fordult: „Tekintetes városi Tanács! Az Eperjesi Tanári-kör nem csupán az iskolai nevelés-oktatás ügyeinek, hanem városunk közművelődési érdekeinek körültekintőbb és intenzívebb szolgálására is vállalkozott. E kör látván azt, hogy városunkban az építkezések, illetőleg a régibb épületek átalakítása folyamán több művészettörténeti motívum, a mely az illető épületeknek műbecsét s archaeologiai jelentőségét a tudomány szempontjából is növelte — többször nem törődésből — részint tönkrement, részint elkallódott, illetőleg egyesek befalaztattak: éppen azért tisztelettel azon kérelemmel keresi fel a tek. városi Tanácsot, hogy újabb építkezéseknél, főleg a Főutcán, részben az Árok- és Kossuth Lajos-utcában levő régibb házak, illetőleg azok részeinek lerombolását, vagy nagyobb mérvű rombolással egybekötött átalakítását csak akkor engedje meg, ha az azon házakon talált (s Divald Kornélnak «A felső-magyarországi renaissance építészeti» című munkája

alapján is felismerhető) régiségeknek (pl. majd a ház külsején, majd belsejében található reneszánsz ornamentumoknak, oszlopoknak, oszlopfőknek, virágdíszeknek, stuccóknak, párkányoknak, tagozott ablakkereteknek, konzoloknak, oromdíszeknek, továbbá feliratoknak stb.) részint a már megújított, részint a még csak megújítandó épület eredeti helyén való megóvása iránt intézkedett, végső szükségben ama tárgyaknak eltávolítása esetén egy, megőrzésre alkalmas helyen azok fentartásáról is gondoskodott. Mindezen intézkedések előtt czelszerű volna az illető háztulajdonosokat külön rendelettel is felhívni, hogy ezen műemléktárgyakat lehetőleg megóvni iparkodjanak.“

— **Negyven évi munkásság ünneplése.** A Kassa városi és vidéki Mézeskalács- és Viaszgyertyakészítők Társulata június 18-ikán tartotta évi rendes közgyűlését. Ez alkalommal ragaszkodó tiszteletüknek adtak kifejezést a szaktársak Maurer Gyula társuk iránt egy díszesen kiállított emléklap átnyújtásával, következő szöveggel: „Az ipar avatott munkásának, a köztiszteltben álló polgárnak, szorgalom és takarékoság, tudás és ügyesség tekintetében példával szolgáló szaktársunknak, sok éven át hűséges pénztárosunknak, Maurer Gyulának, a mézeskalács- és viaszgyertya-iparág felvirágoztatása körül szerzett érdemeinek elismerésül igaz tisztelettel és őszinte nagyrabecsüléssel kiállították ezen emléklapot mesterré-avatásának 40-ik évfordulójára alkalmából. Kelt stb.“ Érdemes férfiút ért e kitüntető elismerés, mely egyaránt megfizető ügy az ünnepeltre, mint az ünnepelő társakra nézve Gyűlés után közös ebédre a Lajos-forráshoz rándultak ki.

— **Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés** ügyvivő-igazgatósága a minap tartotta nyári szünet előtti utolsó ülését Sándor Pál országgyűlési képviselő elnöke alatt. Az Egyesülés szervezetének megerősödéséről szóló elnöki jelentés tudomásul vétele után az igazgatóság — az osztrák társeszközök átírata kapcsán — a behozatali jegyek intézményével foglalkozott. Klein Gyula behatóan ismertette a kérdést úgy a hazai, mint az osztrák közgazdasági viszonyok, valamint az osztrák magyar-német kereskedelmi szerződés szempontjából s az elnökség nevében oly irányú határozati javaslatot terjesztett elő, a mely szerint az O. M. K. E. az árpa- és malátakivitelnek behozatali jegyek útján tervezett segélyezését elsősorban a túlnyomóan sörárpat termelő Ausztria érdekének tartja, és a hazai közgazdaság érdekei szempontjából csak akként tartja azt elfogadhatónak, ha a behozatali jegyek egyfelől takarmányárpa behozatalára is feljogosítanak, másfelől a kávé vámjá fizetésénél fel nem használhatók, — ha továbbá a behozatali jegyek intézménye a hazai malomipar és mezőgazdaság érdekében a lisztkivitelre nézve is kiterjesztetik oly módon, hogy egy-egy métermázsza exportált lisztért kiszolgáltatott behozatali jegy megfelelő mennyiségű búza vámjának fizetésére legyen felhasználható. Az igazgatóság e határozati-javaslatot beható vita után — melyben Bacher Emil és Strasser Alfréd igazgatósági tagok, továbbá Sándor Pál elnök vettek részt —

egyhangilag elfogadta. A tőkekamatadó-törvény végrehajtása körül felmerült visszásságok ügyében dr. Glücksthal Samu ügyész indítványára, beható vita után — melyben Schreyer Jakab, Brachfeld Vilmos, Szirmai Arthur vettek részt — elhatározta az igazgatóság, hogy előterjesztéssel fordul a pénzügyminiszterhez, melyben a tőkekamatadónak a rendszeres adóreform alkalmával való eltörlését, illetve gyökeres reformját javasolja; addig is azonban a gyakorlatban felmerült visszásságok orvoslását különösen oly irányban sürgeti, hogy a kereskedőknek mai és csak zaklatásnak minősíthető felhívása arra, miszerint minden egyes peresített követelésükről igazolják, vajjon az üzleti összeköttetésből származik-e: szüntessék meg, mert a kereskedő természetesen csak olyan követeléseket érvényesít, a melyek árutartozásból erednek. Nincs tehát semmi szükség a negatív igazolás követelésére, a mely a tapasztalat szerint az államkincstárnak amúgy sem hajt semmi hasznot.

— **Vasutasok közgyűlése.** Tudvalevő dolog, hogy az összes hazai vasutasok — hazafias és a kartársi érzés ápolása, erkölcsi, társadalmi és anyagi érdekeik fejlesztése céljából — rangkülönbség nélkül egységes szövetséget alkottak, mely a Magyar Szent Korona Országainak Vasutas Szövetsége cím alatt, alapszabályainak az új kormány által történt megerősítése után, működését f. évi május 1-jével megkezdte és eddig máris 22.058 tagot számlál, — tehát egyike az ország leg-erősebb egyesületeinek Ezen szövetség — beleértve a társországok és Fiume területét is — 50 kerületre oszlik. Ezek élén a Budapesten székelő központi vezetőség áll. Elnöke gróf Batthyány Tivadar, mint volt hajós-attasé, jelenleg az ország legnépszerűbb politikusa. Az eperjesi kerület — melyhez a kassa-oderbergi vasút fővonalából a margitfalusi-kassai rész, az abos-orlóri vonal, az egész gölniczvölgyi, valamint az eperjesi bártfai h. é. vasút tartozik — eddig 213 tagot számlál. E kerület Eperjes állomáson Dobránszky Endre ellenőr, állomásfőnök elnöksége alatt jún. 24-ikén közgyűlést tartott, mely élénk érdeklődés mellett folyt le. A közgyűlés — a költségvetés megállapítása és egyéb adminisztratív ügyeinek elintézése után — meghallgatta a jún. 17. és 18-ikán Pozsonyban megtartott országos gyűlésre kiküldött megbízottainak: Kállia József és Dancz Ferenc beszámolóját; lelkesedéssel lépett be a Tulipánkert-szövetségbe; örömmel csatlakozott a 40 fűra tervezett középiskolai internátus megvalósításához, és meglegedéssel vette tudomásul a fizetések és lakbérek végleges rendezésére vonatkozó javaslatokat. A központi vezetőség felhívására városunkban felállítandó fogyasztási szövetkezet eszméjét azonban elejtette, mert a kassa-oderbergi vasút vezérigazgatósága alkalmazottai részére Ruttkán oly fogyasztási szövetkezetet tart fenn, mely minden igényeket teljesen kielégít. Ellenben a kerület elnöksége szívesen felajánlotta közreműködését egy vállalkozó mézárossal történendő szerződés megkötésére, hogy a szövetségi tagok részére kedvezményes ában jó minőségű húst szállítson Végül gr. Batthyány Tivadar orsz. szövetségi elnöknek fáradhatlan buzgalmaért és siker-

ablakba, tükröbe; csak azért is beledobtam. Akaratos voltam, saját utaimon jártam, szolgáltni nem tudtam, igazságtalanságot nem tűrtem. Hányszor történt meg, hogy kegyetlenül elverték, midőn pajtásomért bosszút akarva állani, nálam jóval nagyobb legényekbe fogtam bele. Utcagyerközc lévén, többnyire tútul beszéltem, otthon csak németül; atyám nem is tanult meg soha más nyelvet, mert a művelt és előkelő körök, melyekben ő megfordult, németül és latinul beszéltek; magyar beszédet nagyon ritkán lehetett hallani a huszas, sőt harminczas években Eperjesen.

Meggondolatlan eleveségem jellemzésére felemlítem, hogy egyszer kecskére felkapva, ez velem a malom-árokba — nem messze a kerekétől — ugrott, de magam kapaszkodtam ki a vízből. Más alkalommal a kaszárnyával szemben, a hol egy emeletes házat palakövel fedtek, felhágtam a magas létrára, mely, midőn már közel a végén voltam, elkezdett velem csúszni. Az emberek bámultak, de nem állították meg a létrát, úgy, hogy vele együtt a köveztetre estem, szerencsémre bántatlanul értem a földre, csak hogy otthon annál jobban bántak el velem. Bártfán a mély savanyúkútból merítve, fejjel belezuhanam a vízbe, de saját erőmből másztam ki. Az éppen arra menő borbély látta, mi történik velem, nevetett, de nem segített; hanem ki is kapott érte atyámtól és a fűrdőközönségtől.

Szintén bártfafürdői tartózkodásom idején történt velem a következő eset: Elhatároztam, hogy meglátogatom a városban egy iskolatársamat. Elindultam tehát Bánó Józsisal az erdőn át. Ebéd körül érkezünk oda, azonban a szegény Nikléczyék nem marasztaltak ebédre, epret és zsemlyét vettünk tehát s az ódon városház lépcsőin megebédeltünk. A városházát, rajta különösen «Ruman»-t, állítólag a város megállapítójának pán-

czélos szobrát, azután a templomot s harangtornyot meglekintve, hazafelé indultunk, mert már esteledett; most azonban az országúton mentünk. Sötét éj volt, mikor a fűrdőhöz közeledtünk. Feltűnt nekünk, hogy az erdőben sok bolygó világot látunk, de kísértetek-től nem féltünk, hiszen ketten voltunk. Szüleink ezalatt lámpásos emberekkel kerestettek s a kirándulás következménye alapos verés volt. Arra is emlékszem, hogy ezután hetekig nem volt rám panasz, úgy, hogy anyám örömeiben sirt, míg azelőtt sirva vesszőzött. Ilyen veszélyes, de jól végződő kalandok önbizalomra vezettek. Azonban voltak, kik az «Unkraut verdirbt nicht» közmondást elfelejtve, rossz véget jósoltak nekem, mások pedig azt mondogatták: «Még nagy ember lesz belőle», de úgy ezek, mint amazok nagyon csalatkoztak. Én különben teljes életemben jóslatra, előrerendeltetésre, sorsra semmit sem adtam. Jósolt nekem későbbi időben cigányasszony is, hogy teljes életemben szolgáljak, én csak nevettem s abból, a mit jósolt, semmi sem történt meg.

Elemi-iskolás koromból csak az maradt meg emlékezetemben, hogy Klein Tóbiást szerettem. Most is előttem áll a szelid, mosolygó arc, a szives hang és az ezüstgombú vastag nádbot, melylyel nem a fiúkat, hanem csak az állat simogatta. Engem sem vert meg, csak «dislocálta» a nyugtalan fiút. A rossz tanuló lányokat avval büntette, hogy fiúkat — engem is — rendelt főlőjök examinatorokul. Nem lehettem rossz tanuló, mert Christmannal (Kerényi Frigyes) együtt avval bízt meg, hogy a neki járó szokásos névnap ajándékot (onomastikum) mi gyűjtjük össze.

Donatista korom Eperjesen.

Az olvasás, írás és számvetés titkaiból — a többiekre csak homályosa nemlékszem — megvizsgáltván, Mayer

András kollégiumi rector által adomatusba (első latin osztály) translocáltattam. Sirva fakadtam és fakadtunk ekkor többen, nemcsak mert nehezen váltunk meg szeretett tanítónktól, hanem azért is, mert hallottuk a donatus praestantissimusának: Droppának a botozó hírét, ki valóságos Orbelius volt. Beléptem a bot, magolás és értelmetlenség országába 1830. szept. 1-jén. Hogy milyen nézetben volt a tanítást és nevelést illetőleg az akkori patronatus s névszerint az egyik intramoenialis inspektor: Ganzauh József, kitetszik abból, hogy ez nyilvános vizsgán (examen publicum) a csak dresszirozó Droppát, ki külföldi egyetemen nem lévén, csak praestantissimus címet viselt, így tüntette ki: «Huc usque fuit praestantissimus, ab inde eris clarissimus (a külföldi egyetemen jártak címé).»

Azonban térjünk az egyesült donatus és grammatica szervezetre, inkább csak berendezésére. A nagyterem, melynek egyik végét színházi falak — talán még a jezsuiták idejéből valók — díszítették, egyik oldalát a donatisták, másikat a grammatisták padjai foglalták el. A tanulók igen számosan voltak, hiszen négy évi kurzus, melyek noviciusokra és veteránokra oszlottak, együtt, egy tanító keze alatt volt. Hogy ezekkel megbirkózhassék, a boton kívül egész tisztikar állott rendelkezésére. Első tisztviselő volt az archon, azután következtek a consulok, tribunusok, curiok, decuriok. A két utóbbi között voltak felosztva a gregariusok leckézési tekintetben is. A felmondás szóról szóra történt. A ki megakadt, annak *semel, bis, ter* figyelmeztetés mellett az eszébe nem jutott szót megmondották és hibának róvták fel. Emlékszem, hogy a magyar história ismétlésekor 300-nál többször hangzott el a *semel, bis, ter*, mert természetemmel nem fért meg az examinator szokásos megvesztegetése. A botbűnte-

dús tevék
tésével a

— A
beltagság
190,105. s
kimondva
kedő vagy
iparát leg
folytatja.
lasztói né
lekvő vag
napjáig a
jogával e

— Fő
Egyesület
terhez, ho
nek terjes
Egyik hír
szemben

— Az
Országos
bizottságo
kifejtett al
adó kivete
vetési lajs
kerületi t
azt a kér
tényleges
szerint a
illetőleg a
a mi pedi
indokolatl
mutatkozó
az összes
közégek e
adózás e
súlyosan e
lyos megte
előterjeszt
ben azt k
gokhoz ki
gal járjana
az adókiev
felügyeszt

— Lá
sudin». K

— Az
tárgyaba
sülés előt
exlex meg
A pénzügy
2-ik törvé
rendeletél
tartozások
engedélye
külön kér
indulásáva

tés minde

rendesen
tudás, an
ritos Jupit
corpore s
tése, purá
nem boza
Mint hogy
mely fiún
ütlegek k
notorius
előre kik
ezen, kér
den héter
menjen l
az analys
de a kor
Ha D
tetést, m
szinfalak
átlpeldv
járva aia
is «theat
hatalmas
tetlen lic
Legy
kiterjedt,
menni, f
nyerére.

Hát
Rhenus
földrajza

dús tevékenységéért köszönetet szavaztak, kinek életével a gyűlés véget ért.

— **A kamarai választóképesség és a kamarai beltagság.** A kereskedelmi miniszter május 11-ikén 190,105. sz. a. érdekes elvi-jelentőségű döntést hozott, kimondván, hogy kamarai beltaggá csakis olyan kereskedő vagy iparos választható, a ki kereskedését vagy iparát legalább három éven át a kamara székhelyén folytatja. Az olyan kereskedő és iparos, kinek a választói névjegyzék összeállítása napjáig nem volt cselekvő vagy szenvedő választói joga, de ezt a választás napjáig megszerezte, cselekvő és szenvedő választói jogával élhet.

— **Földműves-iskola.** A Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület főiratilag fordult a földművelésügyi miniszterhez, hogy a hegyi okszerű gazdálkodás ismertetésének terjesztésére Eperjesen földműves-iskolát létesítsen. Egyik hír szerint az iskola Orkuta határára, mely Kiszebenhez tartozik, létesülne.

— **Az O. M. K. E. az adóemelések ellen.** Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés az adókielbízottságok összeállítására vonatkozólag annak idején kifejtett akciója folytatásaképpen a III. osztályú keresetiadó kiállításának ellenőrzését határozván el, most a kivetési lajstromok kitételével egyidejűleg tagjai és vidéki kerületei útján országos alapon vizsgálat tárgyává tette azt a kérdést, vajjon az adójavaslatok megfelelnek-e a tényleges viszonyoknak. Minthogy a beérkezett adatok szerint a kivetési lajstromokban különösen a fővárost illetően az adók igen nagymérvű emelése mutatkozik, a mi pedig a mai gazdasági viszonyok között merőben indokolatlan; minthogy továbbá az adójavaslatokban mutatkozó emelés nem szórányos, hanem végigvonul az összes előirányzatokon és ennél fogva a kincstári közegek eljárása sem a közérdeknek, sem a helyes adózási elveknek nem felel meg és a már amúgy is súlyosan megterhelte ipar és kereskedelem további súlyos megterhelését eredményezi: az O. M. K. E. sürgős előterjesztéssel fordult a pénzügyminiszterhez, melyben azt kéri, hogy a kincstár részéről az adóbizottságokhoz kirendelt előadók a legnagyobb méltánossággal járjanak el, és hogy a kincstári javaslatok — esetleg az adókielbízottságok működésének rövid időre való felfüggesztésével — gyökeres revízió alá vettessenek.

— **Láb- és kézizzadás ellen** legjobb szer az *«Anti-sudin»*. Kapható a drogériában. Ára 1 korona

— **Az O. M. K. E. előterjesztése az adóbehajtás tárgyában.** Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés előterjesztéssel fordult a pénzügyminiszterhez az exlex megszüntével megindult adóbehajtás tárgyában. A pénzügyminiszternek az indemnitásról szóló 1906. évi 2-ik törvényzikk alapján kibocsátott 2018. számú körrendeletében tudvalevőleg az exlexet megelőző adótartozásokra nézve az adóhatóságok csak az esetben engedélyezhetik fizetési halasztást, ha ezt az adózók külön kérelmezik. Ennek folytán az adóbehajtás megindulásával különösen a kisebb adófizetők a legközelebbi

időben háromféle adófizetési kötelezettséggel állanak szemben, és pedig az 1905. január hó 1-jét megelőző időből származó, az exlex idejéből eredő, és az 1906. év második negyedének július 15-ikén lejáró, harmadik negyedének augusztus hó 15-ikén lejáró és negyedik negyedének november hó 15-ikén lejáró adótartozással. A fizetési kötelezettségnek ez az összetorlódása igen érzékenyen sújtja főleg az exlex ideje alatt szakadatlanul tartott gazdasági válság folytán nagy kárt szenvedett kereskedőket és iparosokat. E súlyos teher némi enyhítése céljából azt kéri az O. M. K. E. a pénzügyminiszterrel, hogy a hátralékos adók befizetésére vonatkozólag kibocsátott körrendeletét oly irányban egészítse ki, hogy az 1905. január 1-jét megelőző időből eredő adóhátralékok, épp úgy, mint az 1905. évből és 1906. év első negyedéből származó adótartozások, felelősszben 1906. október végéig, felelősszben pedig 1907. végéig tetszés szerinti részletekben legyenek befizethetők, a nélkül, hogy eziránt külön folyamodni kellene. Az O. M. K. E. e javaslatát azzal támogatja, hogy egyrészt az adóbeszedés körül nyilvánuló méltánosság azon célzata, hogy különösen a kisebb adózóknak minél messzebbmenő könnyebbség nyújtassék, csak úgy lesz elérhető, ha az 1905. év előtti adókra már rendeletileg szintén ugyanolyan fizetési határidők engedélyeztetnek, mint az exlexbeli adótartozásokra; másrészt, hogy az 1905-ik év előtti, ma még fennálló adóhátralékok az összadóhátralékkal szemben nem képviselnek túlságosan nagy arányú összeget és a javaslat teljesítése esetében is csak arról van szó, hogy ezen összegnek csupán felét nem követelheti az idén az államkincstár, hanem csak a jövő év folyamán. Kifejti továbbá az előterjesztés, hogy a pénzügyminiszternek a javaslat szerint való intézkedése, illetve az 1905. év előtti hátralékoknak az exlexbeli adótartozásokkal az engedélyezendő fizetési halasztások tekintetében egyenletes eljárás alá vonása lényegesen könnyebbé tenné és egyszerűsítene a kezelést.

— **Amatőrök figyelmébe!** A legújabb *fényképészeti cikkek és gépek* jutányos áron kaphatók *Palesch Árpád* droguistánál.

— **Automobil-közlekedés.** Bártfán társaság van alakulóban, a mely a város és a fürdő között automobil-járatot akar létesíteni. A szükséges 15,000 korona fedezése végett 150 darab 100 koronás részjegyet bocsátottak ki; a melyből eddig már közel 100 jegyezve van Remélhetően a hátralévő részjegyekre is akad vállalkozó, mert ez a tőkebefektetés igen hasznosnak ígérkezik, miután a legminuciozusabb számítás szerint mindjárt első ízben 10% -on felül jövedelmez. A közönség érdekében is ósztintén óhajtjuk a terv megvalósítását, mert ez esetben jó, olcsó és kényelmes lesz a közlekedés a város és fürdő között.

— **Kis gyermekek gyakori sírása,** hirtelen felébredésük, úgymint más beteges állapotok is, dr. Lutze A. egészségügyi tanácsos szerint nem ritkán utóhatások, ha anyák és dajkák az erősen izgató gyarmatkávét iszszak. A legkevesebben tudják ezt, s azért jó a figyelmeztetés erre az okra. A Kathreiner-féle *Kneipp-*

malátakávé gazdag pótlása által nemcsak finomabb és ízletesebb lesz a kávéital, hanem a gyarmatkávé káros tulajdonságai majdnem teljesen eltűntetnek. Anyák és dajkák még jobban tennék, ha a Kathreiner-féle Kneipp-malátakávét teljesen tisztán innák, a mely az egészséget előmozdítja, táperős, vérképző és fűszerező, kávéhasonló íze által nagyon jól ízlik. Azonban csakis valódi Kathreiner-t szabad használni, zárt eredeti csomagokban, mert csakis ez nyújt biztosságot a tisztaságról és finom kávéízt. A bevásárlásnál kérjünk tehát *«Kathreiner-»*-t és ügyeljünk a *«Kneipp páter»* védjegyre.

— **Méhézmunkás-tanfolyam.** A magy. kir. földművelésügyi miniszter június 5-ikén 23,592. sz. a. kelt rendeletével a gödöllői m. kir. állami méhészeti gazdaságban a folyó évben szeptember 15-ikén megkezdődő kétéves méhézmunkás-tanfolyamra pályázatot hirdet. Fel fog vettetni hat olyan egyén, kik 16-ik életévüket betöltötték, de 35-ik életévüket még túl nem haladták. A felvételt kérő egykoronás bélyeggel ellátott folyamodványokat a m. kir. földművelésügyi miniszterhez (Budapest, V., Országház-tér 11) f. évi július 31-ikéig a következő okmányokkal felszerelve kell benyújtani: 1. Keresztlevel (születési bizonyítvány); 2. az elemi népiskola négy osztályának elvégzéséről szóló bizonyítvány; 3. hiteles bizonyítvány arról, hogy folyamodó valamely mező-, kert-, szőlő- vagy erdőgazdaságban mint segédmunkás, vagy mint egyéb alkalmazott legalább egy évet gyakorlatilag töltött s használhatóságának megbízhatóságának tanújelét adta. A földműves v. kertmunkás-iskolát végzetten előnyben részesülnek; 4. azoknak, kik szülői gondozás alatt nem állanak, kifogástalan magaviseletükről tanúskodó községi bizonyítványt, azoknak pedig, kiknek szülői vagy gyámjuk gondozás alatt állanak, az említett községi bizonyítványon kívül még a szülők, esetleg gyámjuk oly beleegyező nyilatkozatát is kell mellékelniük, mely az illetőnek a tanfolyamra való belépését megengedi; 5. csatolandó továbbá az ép, egészséges és munkára edzett testalkatot igazoló orvosi bizonyítvány a himlőoltási bizonyítvánnyal együtt; 6. a hadköteles sorban levők részéről szükséges annak feltüntetése, hogy a katonai szolgálat teljesítésének ideje a gazdaságban töltendő két év tartamával nem esik össze. Előnyben részesülnek azok, kik hadkötelezettségüknek már eleget tettek. A tanfolyamon felveendő egyének a telepen szabad lakást és államköltségen teljes ellátást kapnak. A hallgatók betegség esetén ingyenes orvosi segélyben és gyógyszerben részesülnek. A szükséges könyveket, íróeszközöket, a gyakorlati munkához megkívántató felszereléseket, szerszámokat és eszközöket a tanulók használatra a gazdaságban kapják. Ezenkívül évenként minden növendék 60 korona ruhapénzben is részesül oly módon, hogy a szükséges ruházatról ezen összeg erejéig a gazdaság vezetője gondoskodik.

— **Sikerült amatőr-felvételek** előállításához jó minőségű fényképészeti szerek szükségeltetnek. Gyári áron kaphatók Cattarinonál Eperjesen.

— **A Magyar Védőegyesület eperjesi fiókja tagjainak névsora.** Bánó Aladárné (elnök), Bielek Lászlóné, Bleuer Józsefné, Both Gyuláné, dr. Csatafy Ágostné, özv. Csatafy Zsigmondné, Csengey Gusztávné, Clemens Jánosné, Dahlström Anna, Dúzs Erzsébet, Dúzs Mária, Desseffy Ferenczné, Dienes Lajosné, Draskóczy Lajosné, Egerer Ferenczné, dr. Engländer Emilné, özv. Fekete Sándorné, Feketéné H. Izabella, dr. Flórián Károlyné, dr. Földi Manoné, dr. Ghillány Lászlóné, br. Ghillány Mariska, Glasner Mórné, dr. Holénia Gyuláné, dr. Horovitz Imréné, Ibrányi Hanna, Imre Jozsefné, Imre-Teöke Natália, Kakúsz Irma, Kirchmayer Geróné, Kirchmayer Vilmosné, özv. Kiszely Mártonné, özv. Kósch Arthurné, dr. Körtvélyessy Dezsőné, Krayzell Aladárné, Krayzell Rózi, Kleinné Kukora Mária, Lefkovics Mórné, Liptai Lajosné, Luchs Róbertné, dr. Mankovits Rezsőné, Magyar Józsefné, Mangócs Mária, dr. Mikler Károlyné, Mikler Szeréna, Molnár Mária, Molitorisz Istvánné, Meliorisz Kálmánné, dr. Müller Bertalanné, dr. E. Nagy Olivérné, Oszwald Károlyné, dr. Oszwald Tivadarné, Oeschger Adél, özv. Palecskó Győzőné, Péchy-Bánó Erzsébet, Péterffy Kata, Pollák Jakabné, dr. Proper Adolfné, özv. Podhorányi Bálintné, Richtmann Jetti, Roskoványi Miklósné, dr. Rosenberg, Teofilné, özv. Sándor Kálmánné, Szemere Mártonné, özv. dr. Sarudy Vilmosné, Slajchó Mihályné, Szinyei Merse Félixné, Szmoligovics Szilárdné, dr. Sztelho Jánosné, dr. Schmidt Gyuláné, Schöpflin Gézané, Schwarz Árminné, Telessy Ilona, Urbán Gyuláné, Udvarhelyi Etelka, Úsz Ottilia, Uhlarik Mátyásné, dr. Wallentinyi Samuné, Vilcz Jánosné, Mária-Bujanovics Ilona; Ágoston Károly, Amster Simon, Atlasz H., Ardó Alfréd, Bakay Ferenc, dr. Balpataky Imre, Balpataky József, Barts Emil, Bánó Árpád, Bánó Aladár, dr. Baumöhl Zsigmond, Berger Samu, Berzeviczy Elek, Bielek László, Bielek Zoltán, Bilich Ferenc, Bloch Salamon, dr. Both Tamás, Bohrandt J. V., Böhm Mór, Brestyenszky György, Bretz Sándor, Buday János, Cattarino Sándor, dr. Csatafy

tés mindennapi volt, de kivált hétfőn, minthogy akkor rendszeren több vétség torlódott össze, pl. leczke nem-tudás, analysis, azaz egy mondat pl. «O mihi praeteritos Jupiter si referret annos», vagy: «Mens sana in corpore sano» etymologiai bonczolásának el nem készítése, purának, vagyis kijavított munka tisztázatának el nem hozatala, templommulasztás, nem-mosakodás stb. Minthogy egy mulasztás büntetése négy bot volt, némely fiúnál nagyon felszaporodott, tehát, hogy az összes útlegek kiszolgáltatása ne egyszerre történjék, némely notórius hanyag tanuló humánitásból már szombaton előre kikapta járandóságának felét. Megbotránkozva ezen, kértünk egy Rajner nevű tanuló — a kinek minden héten volt része az imént említett humanitásban — menjen legalább egyszer a templomba, hozzon purát, az analysist megcsináljuk és hozza így a tanárt zavarba, de a konok azt felelte: «No majd bolond leszek én, ha szombaton kikaptam, hogy vasárnap menjek a templomba».

Ha Droppa jókedvű volt, maga hajtotta végre a büntetést, még pedig úgy, hogy a bűnösöket az említett szinfalak előtt a földre fektette s botjával a kezében átlépdelve őket, egyet suhintott mindegyikre, addig járva alá és fel, míg a teljes szám ki nem került. Ez is «theatrum Eperiesiense» volt. Különben volt egy hatalmas, Sauermann nevű, de nem megvesztegethetetlen lictora.

Legyen elég a disciplináról, mely sok egyébre is kiterjedt, pl. ki későn jött, vagy óráközben ki akart menni, ferulával (dupla lapátocskával) kapott a tenyerére.

Hát a tanítás? A tantárgyak közül a donatusból a Rhenus grammatikáján kívül csak a magyar történelm, földrajzra és Fock vastag vallástanára emlékszem. Ez

utóbbi németül, a földrajzt magyarul, a többi latinul tanultuk.

Olvasókönyvül Comenius négy nyelvű: latin, német, magyar és tót «Orbis pictus»-át használtuk, de ritkán, hiszen a realismus meg nem fért az uralkodó latinos formalissmussal. Comenius methodusát, szellemét fel nem fogva, félredobták, míg azt Pestalozzi újra fel nem támasztotta.

A declamatióra (szavalásra) igaz, nagy súlyt fektettek, de rendszerint latin colloquium alakjában és szinpadiasan történt az. Így szavaltam el többszöri próba után a «De potu» cz. darabot. Kiálltunk ketten a mediumra, társam kezében volt egy palack sör. Én a földön fekvő, társam álmomból felriasztva, sörrel kínált meg. Minthogy sokáig hörgintgettem, rám rivalt, hogy neki is hagyjak valamit. «Ergo bibe», volt a darab vége. És ez nagy publikum előtt, közvizsgán történt. Nagyon megdicsértek.

Hogy a magyarázat kevés lehetett, a kettős osztály s a disciplina gyakorlása mellett természetes. Ha a tanár a grammatistáknak magyarázott, akkor az archon egy messze érő hosszú vesszővel örködött a donatisták csendje és munkálkodása felett; közben a tanár grammatikát magyarázva, valamelyik donatistára rávált: dicas genitivum, species; infinitivum, hortor; ha nem tudta — a mi rendes eset volt — akkor az archon suhintott. Olykor jókedvben Droppa mesélt az ókorból; pl. Achilles és Hector lándzsa-harczáról. A történet legjobban szerettem és daczára a fentebb említett semel, bis, ter-nek, legjobban tudtam, csak hogy nem szóról szóra; azonban feltűnt, hogy a mohácsi csata 1526-ban s Buda elfoglalása a török által 1541-ben történt. Hát Buda már 300 év előtt is létezett?!

(Folyt. köv.)

Ágost, Dienes Lajos, Dahlström Károly, dr. Dessewffy István, dr. Dobay Zsigmond, Divald Lajos, Eger Mór és Fia, Elsas és Schlenger, Eperjesi Fogyaszt. Szövetkezet, Faltin Géza, Faragó József, Feldmann Adolf, Ferdinók Béla, dr. Flórián Károly, Fischer István, Fodor Gusztáv, Földvári József, Fránkl József, Fränkel József, Fried Simon, Friedberger Bernát, Friedmann I., Friedmann S., Friedrich Vilmos, Fuhrmann Imre, Fuchs Márk, Fuchs Simon, Gallé Gábor, Gubcsó Gyula, Gallotsik László, dr. Gallotsik Sándor, Gärtner Ignác, Gebhard Sándor, Gellért Manó, Gerő Mihály, dr. Ghillány György, br. Ghillány László, Glatstein Henrik, Glatz János, Glück D., Glücksmann Mór, Goldberger Henrik, Goldwender Henrik, Gottlieb Salamon, Gömöry János, Görgey Ernő, Gregor Endre, Gregor Gerő, Grieger Tivadar, Grieger József, Grossmann Ármán, Grün Hermann, Grynaeus Géza, Halbsch Gusztáv, Hartmann Albert, Herkely János, Hertzka Simon, Holénia Béla, dr. Holénia Gyula, Hrabcsák Géza, Kádas Miklós, dr. Kakusz Béla, Kessebauer Károly, Kirchmayer Vilmos, Klein E., Klein Ferenc, Kobilicz Frigyes, Kóch Tivadar, Korn Vilmos, Kovaliczky Zenó, Kósch Árpád, Kónya Miklós, Köszeghy József, Körtvélyessy Béla, dr. Körtvélyessy Dezső, Kramer Henrik, Krivoss Gyula, Kubinyi Albert, Lavotha Ödön, Lefkovits Emil, Lefkovits H., Lefkovits Mór, Lerner Mór, Lichtig H., Lillia Zsigmond, Linkesch Károly, Luchs Ede és Tsa, Luchs Mihály, Magyar József, Matherny Gusztáv, Messinger Sámuel, Mihalidesz Lajos, dr. Mikler Károly, Mikolík István, dr. Mikó Pál, dr. Moskovits Emil, Moskovits Gyula, Moskovits Lipót, dr. Moskovits Titusz, Mücke Engelbert, dr. Müller Bertalan, Nádaskay Sándor, Neumann B., Nuszweig Henrik, Oszvald Béla, Oszvald Károly, Oelschläger Ödön, Pálesch Árpád, Poloczek Arthur, Próner Károly, dr. Propper Adolf, Propper Samu, Ridarcsik Gábor, Raisz Viktor, Rakovszky Elek, Reichard Jenő, dr. Repák Jenő, Rosenblatt Emánuel, dr. Rosenberg Mór, dr. Rosenthal Adolf, Rosenwasser J., Roskovits Mihály, Saly Győző, Schiller Vilmos, dr. Schmidt Gyula, Scholze Alfréd, Schönfeld Náthán, Schöpflin Géza, Szilvassy Lajos, Schustek Nándor, Schwarz és Glasner, Schwarz Ede, Schwarz Fülöp, Sváby Ferencz, Singer S. Fia, Semsey Ottó, Sóska János, Spira Miksa, Spitzer Mór, Staub Jakab, Stehr Mór, Sziklai Henrik, Szankay László, dr. Sztelho János, Tauth Viktor, Teitelbaum Vilmos, Trostler Kálmán, Theisz Ármán, Thrór Gyula, dr. Turkinyák Aladár, Tydor Lipót, Uhlarik Mátyás, dr. Uhlig Leó, Újházy Árpád, Újváry Béla, Urbán Miklós, Urbán Gyula, dr. Vályi János, Vári József, Vilicz István, Vilicz János, Vogel Béla, Vöröss Sándor, Wentzel István, Weiszlovits és Frechtmann, Wohl Izidor, Werther Jakab, Zaborovszky Béla, Zahler és Moskovits, Zavatzky Szilárd.

— **A finn dalosok Kassán.** Június 19-ikén délután 12 ó. 25 p.-kor egy rokon nemzet tagjai érkeztek Kassára. A finn egyetemi hallgatók «Suomen Laulu» énekkara magyarországi körútjában ellátogatott Kassára is, hogy a páratlan melódiájú, szép finn dalok előadásával gyönyörködtessék a közönséget. Az ötven tagú énekkar dr. Talas Onni egyetemi tanár és dr. Klemetti Heikki karmester vezetése alatt érkezett meg. Az állomáson a város nevében *Szentlélek* Gyula polgármester-helyettes, a Kazinczy-kör nevében *Münster* Tivadar rövid beszéddel üdvözölték a dalosokat. A kassai dalárda a jellegét énekelte el nagy hatással. Az üdvözlő beszédek *Liipola* György, a finn származású, kiváló tehetségű budapesti szobrász tolmácsolta, majd magyar nyelven köszönte meg az üdvözlést. Ezután bevonultak a városba a Kossuth Lajos-utcán és Fő-utcán keresztül. Az énekkar tagjai valamennyien szép, szálás, lenhajú legények. A Schalkházban érkeztek, délután pedig *Mihalik* Béla tb. főkapitány kalauzálása mellett megtekintették a város nevezetességeit. A hangverseny este 8 órakor kezdődött.

— **Építkezés miatt** Theisz Ármán díszműúrú-, gyermekjáték-, fegyver- és hangszerüzletének bemenete a Fő-u 58-ik számú ház kapubejárata alatt van. Ugyanott egy régi *portale* eladó.

— **Elvi-jelentőségű határozat végeladási ügyben.** F. é. május 29-ikén 37,880. sz. a kelt harmadfokú határozatával elvonta a kereskedelmi miniszter özv. Lang Gézáné Reisinger Anna kassai ékszerésztől

a végeladási engedélyt és nevezett a végeladás folytatásától — különbeni büntetés terhe alatt — eltiltotta. Határozatának indoklásában kimondja a miniszter, hogy ekként kellett határoznia, mert nevezett ékszerész az iratokból kitűnőleg ugyancsak üzletlebonnyolítás címén egy ízben 1904. apr. 14-ikén 3289. sz. a kelt elsőfokú iparhatósági határozattal az 1884. évi XVII t. c. 52 §-a alapján hat havi időtartamra már nyert végeladási engedélyt és így az ipartörvény 52-ik §-ában biztosított kedvezményben — mely különben is az iparhatóság mérlegelésétől függ — már részesült. *Üzletlebonnyolítás címén pedig ugyanarra az ús-letre két vagy több ízben az ipartörvény 52. §-a szerinti kedvezményes végeladási engedély nem adható.*

— **Hamis bort nem kell megfizetni.** Igen sok embert érdekel egy legújabb kúriai ítélet. Egy bor-eladási ügyletből folyó pörben mind a két alsóbírótság az alperes vevőt a bor vételárának megfizetésére ítélte. A legfelsőbb bíróság mindkét ítélet megváltoztatásával, a felperest a bor vételárára irányuló keresetével elutasította. Az ítélet megokolásában a Kúria kimondta, hogy a kérdéses bort az állandó borvizsgáló-bizottság műbornak minősítette, holott az alperes nem mester-séges, hanem természetes bort rendelt. Ennélfogva a felperes nem követelheti a törvényes kellekeknek meg nem felelő árú vételárát.

— **Fényképező amatőrök figyelmébe!** Sötét-kamarát — nem-vásárlóknak is — a legnagyobb készséggel enged át Cattarino Sándor fényképezési cikkek és gépek raktára, Eperjes.

— **Emésztési zavar tüdőbajosoknál** egyike a legkellemetlenebb komplikációknak. Ezen betegek, kik a legjobb táplálkozásra vannak utalva, az étvágy megszűnése nagyon meggondolandó körülmény, melynek folytán a különben jó eredménytel használta creosot-készítmény, mely a gyomrot megterheli és kellemetlen ízű, a beteg által nem szívesen vétetik. Szerencsére létezik egy creosot-készítmény, mely mindezen kellemetlen bajokat elmulasztja. A «*Sirolin-Roche*» nem zavarja az emésztést s kellemes ízű fogva étvágytalan betegek is kedvelik. A gyomor működésére a legjobb hatással van. Kapható minden gyógyszerárban.

— **Sok ezer szenvedő** nem veheti igénybe vagy az évszak alkalmatlan volta, vagy a nagy költségek miatt a karlsbadi és marienbadi gyógyforrásokat belső bajainak orvoslására; mindezen akadályok ma már nem gátolják a sikeres gyógyulást, mert a Schmidthauer-féle *igmándi* keserűvízben egy oly hazai ásványvízünk van, mely a külföld hírneves forrásait nemcsak pótolni képes, de gyógyhatásában azokat tetemesen felül is mulja. Az *igmándi* keserűvíz eddig az egyedüli, melyben tudományos alapon a rádium jelenléte mutatott ki, s ezen nagyjelentőségű felfedezés nyújtja magyarázatát azon csodálatos gyógyerőnek, amely ezen ásványvízben rejlik. Mint ivókúra otthon bármely évszakban reggelként fél pohárral használva, kitűnő eredményt használható gyomor-, bél- és vérbajokban, úgy elkövérédek, szívelhajásodás s azzal járó fulladásnál, sárgaság, máj- és lépdagadat, cukorbetegség, aranyér, csúsz- és köszvény, vérbőség, s egyéb belserveszeti bajokban kiválóan nagy értékű, mint ezidő szerint a legjobb természetes és ártalmatlan hashajtó. Az *igmándi* keserűvíz minden jobb gyógyszerár- és fűszerüzletben kapható kis üvegben is 30 fillérért, nagy-üveg 50 fillér.

— **Új kakao.** Az új Hoff János-féle kakaofaj folyton nagyobb kedveltségnek örvend, mert valamennyi kakaofaj között ez a legzsírsegtényebb (19% zsír gyakran 50% zsírral szemben más kakaofajnál), ezért rövid használat után is már igen könnyen emészthetőnek és ízletesnek találhatók. Kandol-kakao nem dugul és a legfinomabb íz mellett még azt a fontos előnyt is bírja, hogy rendkívül olcsó, miért is mindenki által könnyen hozzáférhető és használata a legszerényebb háztartásban is lehetővé válik és ajánlatos is.

Felelős szerkesztő: **Dr. Raffay Ferencz.**
Kiadótulajdonos: **Kósch Árpád.**

**Főutca 26. számú házban lévő
bolthelyiség
a hozzátartozó földszinti lakással
október 1-sejétől kiadó.**
Tudakozódhatni ugyanott az emeleten.

NYILTTÉR.



Vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvénynél, a cukros húgyárnál, az emésztési és lélegzési szervek hurutainál

**Lithion-forrás
SALVATOR**

Kitűnő eredménnyel használják. E forrás kiváló tulajdonságai!

- Húgyhajtó hatása.
- Kellemes ízű.
- Vasmentes.
- Könnyen emészthető.
- Teljesen tiszta.
- Allandó összetételű.

Bleó rangu gyógyvíz és diatetikus ital.

Különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és vese izgatási tünetényekben vagy húgyavas vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Orvosi szakvélemények, gyógyeredményekről szóló bizonylatok s egyéb forrásleírások ingyen, bérmentve állnak rendelkezésre.
Kapható ásványvízkereskedésekben vagy a Salvator-forrás igazgatóságánál Eperjesen.

Válogatott, befőzni való

spanyolmeggyet

3 kor. 50 fillérért. és

óriási ananász-kajszinbaraczkot

3 koronaért szállítanak

5 kg.-os, csinosan font postakosarakban,

postacsomag akáczméz bérmentve 7 kor.

Hibján Sámuel Utódai

Nyiregyháza.



BRAZAY-SÓSBORSZESZ-SZAPPAN

egészségi és kozmetikai szempontból felülmúlhatatlan.

BRAZAY-féle KÖLNI-VÍZ

az illatszernek legkiválóbbja.

BRAZAY-SÓSBORSZESZ

nélkülözhetetlen háziszer.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVÍZ
AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

Közvetlen gyorsvonati összeköttetés

Budapest és Wien.

valamint a magyar királyi államasutak és az azon túl fekvő csatlakozó vasutak alatt megnevezett főállomásai között.

8 50	2 10	ind.	Budapest k. p. u.	érk.	1 45	7 10
1 50	6 45	érk.	Wien Stb.	ind.	8 50	2 10
7 35	1 50	ind.	Budapest k. p. u.	érk.	2 10	9 50
3 56	10 17	érk.	Graz Sb.	ind.	5 40	1 10
7 10	3 39	ind.	Budapest k. p. u.	érk.	12 40	9 10
1 47	10 30	érk.	Ruttka	ind.	5 59	2 45
	5 56	ind.	Breslau	érk.	10 05	5 06
	11 22	ind.	Berlin	érk.	4 39	11 31
7 40	2 15	ind.	Budapest k. p. u.	érk.	6 50	1 30
12 25	7 26	érk.	Kassa	ind.	1 10	8 40
3 28	10 14	ind.	Csorba	érk.	10 20	6 01
7 40	2 15	ind.	Budapest k. p. u.	érk.	1 30	10 10
2 53	11 12	érk.	Munkács	ind.	4 08	2 21
10 50	7 29	ind.	Lemberg	érk.	6 25	7 30
7 25	2 35	ind.	Budapest k. p. u.	érk.	1 50	9 35
12 04	6 48	érk.	Debrecen	ind.	8 57	4 30
2 12	8 49	ind.	Szatmár-Németi	érk.	6 42	2 16
4 31	9 50	ind.	Máramarosziget	érk.	11 58	
10 50	4 40	ind.	Stanislaus	érk.		5 55
7 25	2 00	ind.	Budapest k. p. u.	érk.	1 10	9 35
12 12	6 54	érk.	Arad	ind.	8 18	4 16
4 27	11 13	ind.	Gyulafehérvár	érk.	3 57	11 36
	11 30	ind.	Bukarest	érk.	5 00	
7 25	2 35	ind.	Budapest k. p. u.	érk.	7 50	1 50
5 15	10 30	érk.	Kolozsvár	ind.	11 10	5 23
	9 20	ind.	Bukarest	érk.	8 05	
7 00	3 20	ind.	Budapest k. p. u.	érk.	1 00	10 00
12 20	8 37	érk.	Újvidék	ind.	7 56	4 29
	10 38	ind.	Belgrád	érk.	5 41	
8 00	6 50	ind.	Budapest k. p. u.	érk.	8 50	9 05
2 17	1 36	érk.	Zágráb m. á. v.	ind.	1 50	2 18
7 55	7 10	ind.	Fiume	érk.	8 00	8 10
8 00	3 00	ind.	Budapest k. p. u.	érk.	1 30	9 05
12 48	7 32	érk.	Pécs	ind.	8 22	3 44
3 20	6 36	ind.	Budapest k. p. u.	érk.	1 00	9 51
	10 40	érk.	Szabadka	ind.	4 56	
	9 14	ind.	Bosna-Brod	érk.	7 40	
	10 15	ind.	Sarajevo	érk.	7 00	
8 00	3 00	ind.	Budapest ny. p. u.	érk.	1 40	7 00
12 06	7 00	érk.	Wien Stb.	ind.	9 05	3 00
1 06	7 55	ind.	Wien Nb.	érk.	8 00	2 25
7 30	6 55	ind.	Budapest ny. p. u.	érk.	9 25	9 45
1 33	12 24	érk.	Zsolna	ind.	3 43	3 14
10 35	5 56	ind.	Breslau	érk.	1 005	6 10
5 26	11 22	ind.	Berlin	érk.	4 39	11 31
9 40	2 25	ind.	Budapest ny. p. u.	érk.	1 15	6 30
2 35	8 00	érk.	Temesvár-Józsefv.	ind.	7 50	1 22
6 30	11 40	ind.	Bukarest	érk.	5 55	10 25

Az esti 6 óra — reggeli 6 óráig terjedő időt a következő számok jelzik

A szépség egyik főkélléke a szép arczbőr!
Minden hölgynek médjában áll ezt megszerezni
a FÖLDES-féle
Margit-Crème
csodás hatású arczenőcs használata által.

A Margit-crème egy rendkívül finom, kellemes szikosságú, gyorsan felszívódó, kedves illatú vegyszer, mely már az első kísérlet alatt mintegy behűzli magát; a bőrt rögtön kellemes puha bársonyszerű tapintat ad, 10-20 nap alatt teljesen átalakítja a bőrt, nyomtalanul eltünteti a szegélyt, májoltot és mindennemű bőrtisztatlanságot.

Előnyös tulajdonsága ezen krémnek, hogy a bőrt nem teszi zsíros tapintatúvá, fényessé, mint más kenőcsök sőt ellenkezőleg: annak fényt, mint a puder, elveszi, minél fogva nappal is alkalmazható. A bőrt táplálja, mitől az gyermeked üdéseget, telveget, bársonyszerű puhaságot és kellemes tapintat nyer.

Legényesebb előnye, hogy **higanyt, ólmot nem tartalmaz és így teljesen ártalmatlan.**

Ára egy tégelynek 2 kor., kis tégelynek 1 kor.
Margit-szappan 70 fill., Margit-puder K. 1 20
Margit-fogpép 1 K., Arczvíz 1 K.

Készíti: FÖLDES KELEMEN
gyógyszerész ARADON.
6 koronás rendelések bérmentve küldetnek.
KAPHATÓ:
Barts Emil, Korn Vilmos, Molitoris István gyógyszer-tárakban és Pálesch Árpád drogeriájában.

1868 óta forgalomban.
Berger-féle
gyógy-kátrány-szappan,
csodás hatású által ajánlván, Európa legtöbb államában főnyak-
kerrel alkalmazatik

mindennemű bőrkütegek
ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, előbél kútegek, agyszúr-
lás, herpesz, óltar, legyőg, lábizsada, le- és szátkörpa
ellen. A Berger-féle kátrány-szappan tartalmazza a fő-kátrány-
nak 40%-át és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrány-
szappanoktól lényegesen különbözik. Idült bőrbetegségeknél
alkalmazatik a kátrány-szappan a következőképpen:

Berger-féle kátrány-kénszappan.
Mint gyöngy kátrány-szappan az arcbőr tisztáltságnál
előmozdításra, a gyermekeknek valamilyen lebetegése ellen tel-
mihánan bőrtisztító, mosó és fűrdő-szappan mindennapi
használatnál szolgál. 6151

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan
Mint kiváló bőrpótló szer kitűnő eredményt hozhat
továbbá az

Berger-féle borax-szappan.
kútegek, napátás, szegély, miltoszer és egyéb bőrb-
hajók ellen.

Ára minden fajnak 70 fillér használati
utalással együtt. A vásárlásnál határozottan
Berger-féle kátrány-szappant és borax-szappant
kérjen és nézze meg az itt látható védjegyét és a
G. Hell & Comp.
cégjegyét minden cím-
kén.

Kittintatva díszkötéssel!
Becben 1868-ban és
aranyéremmel a párisi világkiállításán 1900.
Minden egyéb gyógy- és egészségügyi szappan, mely Berger-féle
gyártmány, a minden szappanhoz mellékelte használati utasítást is
van sorvára.

Kapható minden gyógyszer-tárban és hasonló üzletben.
Nagyb.: G. Hell & Comp., Wien I., Biberstr. 8.
Magyarországi kirendelt: Fűrész József gyógyszer-tár,
Budapest, Kálvária-utca, 11. (Kálvária-utca és Szeiz, Zrínyi-utca-
közé) Magyarországi összes gyógyszer-tárakban.

Kapható Eperjesen Korn Vilmos úr gyógyszer-
tárában, valamint Magyarország összes gyógyszer-tárakban.

Egy
kath. theologus
szívesen vállalkoznék vidéki úri-család gyer-
mekeinek jövő tanévre való előkészítésére.
Levelet a kiadóhivatalba kérne.
517--1906 szám.
Hirdetmény.
Alulírott megbízott körjegyző ezennel köz-
hírré teszi, hogy **f. é. július 9-ikén d. u. 2 óra-
kor Gergelylakán özv. Krieger Józsefné úrnő**
tulajdonát képező **4 lőerejű cséplő-
gép,** továbbá arató-, lőherevető-, szecska-
vágó-, rigolozó- s darálógépek, minden-
féle **ekék** és különféle gazdasági felszere-
lések, szekerek és szánok magánárverésen
fognak elárvereztetni.
Szentmihályfalva, 1906 június 30.
Scauniczky Imre,
körjegyző.

Budapestben
az egyetlen
független
ellenzéki
nagy napilap
"AZ UJSÁG"
Előfizetési ára:
Egész évre 28 K.
Félévre 14 "
Negyedévre 7 "
Egy hónapra 2-40 f.
Gyönyörű album ajándék karácsonyra
«Az Ujság» minden előfizetőjének kivétel nélkül.
Megrendelési cím: «Az Ujság» kiadóhivatala,
Budapest, VII., Kerepesi-út 54.

Alapított 1869.
KÖSCH ÁRPÁD
Korszerűen s díszesen felszerelt * * * * * Legváltászkosabban berendezett

KÖNYVNYOMDÁJA || **PAPIRRAKTÁRA**

EPERJESÉN.

Árjegyzékek, számlák, cégkártyák,
körlevelek, üzleti jelentések, intő-
levelek, címkek, vonalozott
üzleti könyvek; levelezőlapok,
csomagoló- s levélpapírok és
borítékok czégyomással.

Pénzügyintézeteknek: Alapszabályok,
értékpapírok, mérlegszámlák, üzleti
könyvek (szines vonalzással is). Ügyvédek részére:
Mindennemű kérvények és keresetek, meghatalmazások,
kötvények s szerződések, óvások, ügyvédi könyvek stb.

**Bármely hírlapra
előfizetések
közvetítése.**

Egyházi, tanügyi, közigazgatási és
más hivatalos nyomtatványok rak-
tára. Oklevelek, isk. értesítők,
bizonyítványok s kimutatások
nyomatása. Névjegyek. Bevá-
sárlási árúkönyvek rovatolva.

Díszművek, könyvek, hetilapok, folyóira-
tok elegáns és pontos előállítás, köz- és
magánhivatalok, takarékpénztárak nyom-
tatványainak szép és csinos kiállítás.
Különlegesség könyvnyomdai szinnyomásban!

Eljegyzési és esketési kártyák, meg-
hívók izléses kivitelben, falragaszok,
műsorok, étlapok, tánczrendek, szinlapok s egyesületek
részére szükségelt nyomtatványok díszes előállítás. —
Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesíték.

**Motorhajtóerő-
berendezés.
Tömöntöde.**

Költségvetések — készítenő nyomtatványokról — postafordultával.

Teljesen pótolják
a külföldi likőröket
Schrank Béla

gőzerőre berendezett
likörgyárának
elismert jó gyártmányai
Esztergomban.

Legnagyobb versenyképesség!

Képviselve:

Lindner J. Mór, Eperjes.

Különleges gyártmány:
Triple Sec
„Comme il faut“.



A legmelegebb és legjobb gyógy-
hatású kénes hőforrások az egész
kontinensen — szükséglet szerint mérsékelve
(38—48 C° fokú) hővízzel 6 tükörben és 15 porcellánkádban

Stubnyafürdőn

(tenger feletti magasság 518 méter). Közvetlenül vasúti állom-
as mellett a budapest-ruttkai vonalon. Feltétlenül biztos
gyógyulás: minden izületi és izomrheumás
megbetegülésnél, ischias, kösz-
vény, neuralgia (idegbántalmak), női-bajok
és bőrbetegségek esetében. Ekcema,
Prurigo, Psoriasis, bármennyire idülték is azok.

Nyári és téli gyógykezelés.

Orvosi vezetés alatt álló ivó- és fürdőkúrák, porcellán-
kád- és tükörfürdők, pakolás, izzadási kúrák, villanyozás,
massage, uszoda és hidegvíz-gyógykezelés.

Pompás fekvés, fenyőerdők közepete, elterülve a Tátra-
hegység egyik remek fensíkján és így megbecsülhetetlen,
mint légyóhely is; nagy és szép park. Legolcsóbb árak,
legnagyobb kényelem, egészséges lakások és tápláló élel-
mezés. — Vasút-, posta- és táviratállomás, gyógyszerár,
saját fürdőzenekar, Lawn-tennis. — Állandó előkelő úri-
közönséggel.

Fürdő-orvosok: dr. Bollemann János, dr. Jakobovits Mór.
Előidény július 1-ig, utóidény augusztus 20-tól 50% engedmény.
Képes prospektussal és felvilágosítással díjmentesen szolgál
az igazgatóság.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller pótléka

egy régióknak bizonyult háziszere, mely
már több mint 36 év óta legjobb fájdalom-
csillapító szernek bizonyult köszvénynél,
csúznál és meghűléseknél bedörzsölés-
képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok
miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és
csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a
„Horgony“ védjeggyel és a Richter cég-
jegyzessel ellátott dobozba van csomagolva.
Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és
2 korona és ügyszólván minden gyógy-
szertárban kapható. — Főraktár: Török
József gyógyszerésznél, Budapest.

Richter gyógyszerár
az „Arany oroslánhoz“, Prágában.
Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi széküldés.

Faeladási hirdetmény.

Sárosvármegye Balázsvágás községe hatá-
rában fekvő magánérdőnek mintegy 42 kat.
holdján lévő és megbélyegezett 15,372 db
10—31 cm. vastag lucz- és jegenye-fenyő
rúd- és épületfa, és 3735 db
32—75 cm. vastag ilyenmő rönkfa,
valamint a szétszórta lévő bükk-törzsek el-
adás tárgyává tételnek.

Venni szándékozók felkértemek, hogy ajánla-
taikat **július 15-ikéig** bezárólag dr. Propper
Adolf ügyvéd úrnál Eperjesen tegyék meg.

A szakszerű becslés szerint a haszonfa
9144 m.³-t, a tűzifa 1440 m.³-t és a becsár
43,445 kor.-t tesz ki.



Cook & Johnson

amerikai szabadalmazott

Tyúkszem-gyűrűi
(szív. védeve)

ma az egyedüli szer, melyek az
oly iszonyatos tyúkszemfájdal-
makat azonnal megszüntetik és
minden tuskét eltávolítanak!

Ma a világ legjobb szere!

Minden szenvedőnek ajánlható!

1 darab 20 fillér, 6 darab 1 korona.

Kapható Eperjesen:

«A szerecsenhez», «Az aranyasához» és «A Szentháromság-
hoz» címzett gyógytárakban, valamint a monarchia összes
gyógytáraiban és droguériáiban.

Elektrotechnikai szakiskola

laboratoriummal és tanműhelyyel.

Technikai tanintézet az egész elektrotechnika és gépépítés számára.

POZSONY, Vallon-utca 14. szám.

Szeptember 3-ikán kezdődnek a beiratások azok számára, kik két tanév alatt
gyakorlatilag s elméletileg képzett

elektrotechnikusoknak (gyári hivatalnokoknak stb.)

óhajtják magukat kiképezni.

Előképzettség 3—4 középiskola. Életkor 15—30 év.

Internátussal kapcsolatos.

A villamosságnak mint hajtó-, illetve világítóerőnek folyton növekvő használatba-
vétele kell, hogy a t. szülők figyelmét fiaiknak ezen ép oly szép, mint kilátásteljes
életpályára való terelése mellett a fenti tanintézetre különösen fordítsák.

Az igazgatóság ingyen szolgál minden további felvilágosítással, illetve programmal.

Az igazgatóság.

Fürdőbe és nyaralásra utazóknak ajánljuk,

hogy biztosítsák lakásberendezésüket csekély díj mellett

betöréses-lopás ellen

a «Foncière», Pesti biztosító-intézet eperjesi főügynökségénél:
Oszvald Károlynál.



Sokszorosán utánozva, de soha el nem találva. — hatásosan csupán a
• • • • • Zacherlin segít mindenféle rovar ellen! • • • • •
Sohase vásároljunk csomagban, de csak üvegben.

Kapható Eperjesen:

Barts E. gyógyszer., Bein Simon, Bohrandt J. V., Dahlström Károly, Diamant Fülöp,	Duschnitz Ármán, Feldmann Adolf, Fried Simon, Gallotsik J. V., Gärtner Ignác	Gidon Kálmán, Glücksman Mór, Holénia Béla, Holländer Samu, Klein Ferencz	Kónya Miklós, Lefkovits Emil, Mikolík István, Molitorisz I. gyógyszer., Neumann B. Özv.,	Schönfeld Izidor, Sváby Ferencz, Trosztler Kálmán, Wenczel István.
---	--	--	--	---

— Ezenkívül a vidéken mindenütt vannak raktárak, hol a Zacherlin-falragasz ki van téve. —